

Väärtpaberitehingutest Finantsinspektsiooni teavitamise kord

Rahandusministri 2007. a määrus nr

Määrus kehtestatakse "Väärtpaberituru seaduse" (RT I 2001, 89, 532; 2005, 13, 64,) § 91 lõike 8 alusel.

1. peatükk Üldsätted

§ 1. Reguleerimisala

- (1) Käesoleva määrusega kehtestatakse Euroopa parlamendi ja nõukogu direktiivi 2004/39/EÜ (EÜT L 145, 30.04.2004) alusel kehtestatud väärtpaberituru seaduse sätete üksikasjalikud rakenduseeskirjad.
- (2) Määrusega kehtestatakse nõuded määruse §-s 3 nimetatud aruannete (edaspidi *aruanded*) sisule, koostamise metoodikale ja esitamise korrale.

§ 2. Määruse kohaldamine

Määrust kohaldatakse investeerimisühingutele, Euroopa Majanduspiirkonna lepinguriigi investeerimisühingu Eestis asutatud filiaalile ja kolmanda riigi investeerimisühingu filiaalile ja Eesti reguleeritud turule osalema lubatud välisriigi isikule (edaspidi *teavitaja*) ja väärtpaberituru seaduse § 50 lõikes 1 sätestatud isikutele.

§ 3. Tehing

- (1) Tehinguks käesoleva määruse tähenduses on mitmepoolne toiming väärtpaberiga, mille alusel toimub või võib toimuda omandi üleminek.
- (2) Tehinguna ei käsitata.
 - 1) väärtpaberite kaudu finantseerimise tehinguid,
 - 2) optsioonide ja kattega optsioonitunnistuste kasutamist,
 - 3) esmasturu tehinguid nagu emiteerimine, üleandmine ja märkimine äriühingute aktsiate ja muude väärtpaberitega, mis on samaväärsed äriühingute aktsiatega ning aktsiate hoidmistunnistustega, võlakirjade või võlakirjadega võrdväärsete väärtpaberite muude vormidega, sealhulgas selliste väärtpaberite hoidmistunnistustega

§ 4. Väärtpaberitehingute aruanne

- (1) Teavitaja esitab Finantsinspektsioonile väärtpaberitehingu kohta teate, mis sisaldab käesoleva määruse lisas nr 1 sätestatud andmed.
- (2) Väärtpaberitehingute teated tuleb Finantsinspektsioonile esitada hiljemalt järgneval tööpäeval ühe koondfailina Finantsinspektsiooni poolt osundatud aadressil.
- (3) Lähtudes tehingu sisust on andmete esitamine kohustuslik või tingimuslik. Tingimuslikult esitatavad andmed tuleb esitada kui andmed ei tulene või ei ole võimalik esitada kohustuslikult esitatavaid andmeid. Andmete esitamise valikud on sätestatud käesoleva määruse lisas nr 1.

(4) Finantsinspeksioonil on õigus tulenevalt Euroopa Komisjoni määruse (EÜ) nr 1287/2006 artikkel 13 paragrahvist 1 loobuda nende lisas 1 sätestatud andmete kogumisest, mis on juba tema valduses või muul viisil kätte saadavad.

§ 5. Teavituse tüübid

- (1) Teavitaja märgib teavituses eraldi andmeväljal teavituse tüübi.
- (2) Teavituse tüübid on:
 - 1) uus;
 - 2) tühistav;
 - 3) muutev, kui sellega muudetakse esitatud teavituse andmeid. Muutev teavitus asendab sellele eelnenud sama tehingu kohta saadetud teavituse;

§ 6. Esitatud andmete kontroll

- (1) Finantsinspeksioon kontrollib esitatud teavituse vormi ja selles näidatud andmete vastavust käesolevale määrusele koheselt pärast teavituse saamist.
- (2) Kui Finantsinspeksioon tuvastab teavituses vea või puuduse, teavitab ta sellest viivitamatult teavitajat.
- (3) Teavitaja on kohustatud vea või puuduse viivitamatult pärast Finantsinspeksiooni teate saamist kõrvaldama ning esitama vastava uue teavituse hiljemalt Finantsinspeksiooni teate saamisele järgneval tööpäeval. Teavitaja on kohustatud viivitamatult esitama vastava uue teavituse ka juhul, kui ta tuvastab ise esitatud teavituses vea või puuduse.

§ 7. Teavituse esitamise kohustusest vabastamine

- (1) Eesti investeerimisühingu filiaal ei pea Finantsinspeksiooni eelneval nõusolekul Finantsinspeksiooni teavitama väärtpaberitehingutest, mida tehakse filiaali asukohariigi või muu lepinguriigi reguleeritud turul ja kui filiaali asukoha riigis on teavitamiskohustusele kehtestatud väärtpaberituru seaduses ja käesoleva määruses sätestatuga sarnased nõuded ning tehinguteavitused edastatakse Finantsinspeksioonile.
- (2) Finantsinspeksioon teeb otsuse nõusoleku andmise või selle andmisest keeldumise kohta 20 päeva jooksul vastava avalduse esitamisest arvates.

2. peatükk

TEAVITUSE VORM

§ 8. Teavituse vorm

- (1) Teavitaja on kohustatud esitama määrusega sätestatud teavituse Finantsinspeksioonile elektrooniliselt XML (*eXtensible Markup Language*) dokumendina.
- (2) Finantsinspeksiooni kehtestab teavituse esitamise tehnilised tingimused ja avaldab need oma veebilehel.

3. peatükk

ANDMEVAHETUSE TURVAMINE

§ 9. Andmevahetuse turvamine

(1) Teavitaja on elektroonilise andmevahetuse turvamiseks kohustatud kasutama avaliku võtmega algoritme, mida realiseerivad OpenPGP standardit toetavad rakendused.

(2) Andmevahetuse turvamine käesoleva määruse tähenduses on käesoleva määrusega kehtestatud turvameetmete kasutamine andmete elektroonilisel edastamisel ja vastuvõtmisel.

§ 10. Võtmepaar

(1) Võtmepaar koosneb avalikust ja isiklikust võtmest «Digitaalallkirja seaduse» (RT I 2000, 26, 150; 92, 597; 2001, 56, 338; 2002, 53, 336; 61, 375; 2003, 88, 591 ja 594) § 2 lõike 2 tähenduses käesoleva määruse erisustega.

(2) Avaliku võtme pikkuseks on 1024 bitti.

(3) Võtmepaari kasutajatunnuses peab sisalduma teavitaja kood, sõna «teavitus», vastutava töötaja nimi ja võtmepaari kehtivuse lõppkuupäev.

(4) Võtmepaare tuleb plaaniliselt muuta vähemalt üks kord kahe aasta jooksul.

(5) Kasutatud võtmepaarid tuleb säilitada, et oleks tagatud vahetatud andmete käideldavus.

§ 11. Andmevahetuse korraldamine

(1) Teavitaja on andmevahetuse korraldamiseks kohustatud määrama vastutava töötaja, kes tagab teavitaja võtmepaari ja vahetatud andmete käideldavuse.

(2) Vastutav töötaja tekitab teavitaja võtmepaari, organiseerib selle kasutamise teavitaja andmeid edastavate töötajate poolt ja edastab avaliku võtme Finantsinspeksiooni poolt volitatud isikule (edaspidi *võtmehaldur*).

(3) Teavitaja võtmepaari isiklikku võtit kaitsvat paroolifraasi võib Finantsinspeksioonile avaldada ainult teavitaja andmeid edastavad töötajad ja vastutav töötaja.

(4) Teavitaja signeerib elektrooniliselt edastatavad andmed teavitaja isikliku võtmega, krüpteerib need avaliku võtmega ning edastab Finantsinspeksioonile.

(5) Teavitaja dekrüpteerib Finantsinspeksioonilt elektroonilisel kujul saabunud andmed ning veendub nende autentsuses ja terviklikkuses.

(6) Krüpteerimine käesoleva määruse tähenduses on teabe elektrooniline teisendamine, mille tagajärjel andmete tulemi tähenduslik sisu ei ole kättesaadav mittevolitatud isikutele.

(7) Signeerimine käesoleva määruse tähenduses on tegevus, mille käigus andmeüksus allkirjastatakse isikliku võtmega.

§ 12. Võtmete vahetus

(1) Esimesel võtmete vahetamisel teavitaja vastutav töötaja või muu volitatud isik ja võtmehaldur kohtuvad ning vahetavad avalikud võtmed.

(2) Edaspidisel plaanilisel võtmevahetusel edastatakse uued avalikud võtmed elektrooniliselt, signeerides need eelnevalt kehtiva isikliku võtmega ning krüpteerides, kasutades adressaadi avalikku võtit.

(3) Eriolukordade puhul (isiklik võti on avalikustatud, kadunud või hävinenud) teatatakse juhtunust viivitusega adressaatidele ning tekitatakse uued võtmepaarid. Teavitaja vastutav töötaja või muu volitatud isik ja võtmehaldur kohtuvad ning vahetavad avalikud võtmed.

(4) Võtmete vahetus vormistatakse aktiga, milles fikseeritakse vahetatud avalike võtmete võtmetunnus ja kasutajatunnus ning vahetuse läbiviinud isikute andmed ning sõrmejäljed. Sõrmejalg käesoleva määruse tähenduses on võtmepaarist tuletatud sümboljäljend, mis tuvastab võtmepaari kasutaja.

(5) Nii plaaniliste võtmevahetuste kui ka eriolukordade tagajärjel kasutamiskõlbmatuks muutunud võtmepaarid tuleb kasutusest kõrvaldada.

4. peatükk

RAKENDAMINE

§ 13. Määruse jõustumine ja rakendamine

(1) Käesolev määrus jõustub selle avaldamisest Riigiteatajas.

(2) Esimene määruse lisa 1 teavitus koostatakse 1. novembri 2007.a seisuga ning esitatakse Finantsinspeksioonile vastavalt väärtpaberituru seaduse § 91 lõikes 2 nimetatud tähtajale. Käesoleva määruse 2007. aasta 1. jaanuaril.

Rahandusminister

Kantsler

Lisa 1.

TEAVITUSES ESITATAVAD ANDMED

1. Esitatavad andmed

Teavituses esitatakse alltoodud tabelis nimetatud andmed, võttes arvesse teavituse tüübi ja andmete esitamise kohustuslikkuse. Tabelis kasutatud lühendid tähistavad:

T	-	uus;
C	-	tühistav;
U	-	muutev;
K	-	kohustuslik;
T	-	tingimuslik.

VÄLJA NUMBER	ANDMED	
101	Teavitaja nimi	T
102	Teavitaja tunnus	K
103	Tehingu kuupäev	K

104	Tehingu kellaeg	K
105	Ajavöönd	K
106	Ostu või müügi märke	K
107	Tehing kliendi arvel või oma arvel	K
108	Tehingu tüüp	K
109	Väärtpaberi tunnus	K
110	Väärtpaberi nimetus	T
111	Väärtpaberi tunnuse tüüp	T
112	Alusväärtpaberi tunnuse	T
113	Alusväärtpaberi nimetus	T
114	Alusväärtpaberi tunnuse tüüp	T
115	Väärtpaberi tüüp	T
116	Lunastamise kuupäev	T
117	Tuletisväärtpaberi tüüp	T
118	Ostu- või müügioptsioon	T
119	Täitmishind	T
120	Hinnakordaja	T
121	Hind	K
122	Hinna esitus	K
123	Kogus	K
124	Koguse esitus	K
125	Vastaspoole nimi või nimetus	T
126	Vastaspoole tunnuse tüüp	K
127	Vastaspoole tunnus	K
128	Kliendi tunnus	T
129	Kauplemiskoha tunnuse tüüp	K
130	Kauplemiskoha tunnus	K
131	Tehingu viitenumber	K
132	Tühistamise/muutmise tunnus	K

2. Nõuded teavituses esitatud andmetele

1) Teavitaja nimi [101]

Investeeringisühingu ärinimi suurtähtedega.

2) Teavitaja tunnus [102]

Teavitaja ISO 9362 – Swift/Bank Identifier Code (BIC) kood. Kui investeeringisühingut esindab teavitamisel kolmas isik, siis näidatakse teavitamisel investeeringisühingu BIC kood.

3) Tehingu kuupäev [103]

Kuupäev, millal tehing sõlmiti. ISO 8601 kuupäeva formaat (*Date Format*); YYYY–MM–DD

4) Tehingu kellaaeg [104]

Kellaaeg, näidates ära tunnid, minutid ja sekundid, millal tehing tehti. Kellaaja arvestamisel lähtutakse tehingu tegemise koha kohalikust ajast. ISO 8601 ajaformaad (*Time Format*); HH:MM:SS

5) Ajavöönd [105]

Tehingu tegemise koha ajavöönd, mis näidatakse “GMT +/- tund”. ISO 8601 ajavööndi formaat (*Time Zone Offset Format*): +/-HH Max 12 tundi

6) Ostu või müügi märke [106]

Lähtuvalt teavitaja positsioonist tehingus näidatakse, kas tehing oli ostu- või müügitehing. B = Ostutehing (*Buy*) ; S = Müügitehing (*Sell*)

7) Tehing kliendi arvel või oma arvel [107]

Teavitaja näitab, kas ta esindas tehingu tegemisel klienti või tegi seda enda arvel. P = oma arvel (*Principal*), A = kliendi arvel (*Agent*)

8) Tehingu tüüp [108]

Tehingu tüübi väljaga määratakse koodide kaudu tehingu tüüp.

9) Väärtpaberi tunnus [109]

Väärtpaberile või tuletisväärtpaberile omastatud rahvusvaheline väärtpaberite identifitseerimisnumber ISO 6166 – International Securities Identification Number (ISIN) kood. Kui väärtpaberil ei ole ISIN koodi esitatakse muu väärtpaberile määratud kood

10) Väärtpaberi nimetus [110]

Väärtpaberi börsikauplemise lühikood (*ticker*) või selle nimetus suurtähtedega.

11) Väärtpaberi tunnuse tüüp [111]

Väli “väärtpaberi tunnuse tüüp” määrab koodide kaudu välja “väärtpaberi tunnus” [119] tüübi.

12) Alusväärtpaberi tunnus [112]

Tuletisväärtpaberi alusväärtpaberiks olevale väärtpaberile omistatud kood juhul kui tuletisväärtpaberile ei ole omistatud ISIN koodi. Välja täitmine on tingimuslik.

13) Alusväärtpaberi nimetus [113]

Alusväärtpaberi nimetus suurtähtedega või selle börsikauplemise lühikood (*ticker*).

14) Alusväärtpaberi tunnuse tüüp [114]

Alusväärtpaberi tunnuse tüüp määrab alusväärtpaberi tunnuse [112] tüübi.

15) Väärtpaberi tüüp [115]

Väärtpaberi tüübiks võib olla: aktsia, võlakiri, aktsiatuletisväärtpaber, võlakirja-tuletisväärtpaber, kaubatuletisväärtpaber, intressimääratuletisväärtpaber, indeksituletis-väärtpaber, muud.

16) Lunastamise kuupäev [116]

Võlakirja lunastamise kuupäev, tuletisväärtpaberi täitmise kuupäev. ISO 8601 kuupäeva formaat (*Date Format*); YYYY–MM–DD

17) Tuletisväärtpaberi tüüp [117]

Tuletisväärtpaberi tüübiks võib olla optsoon, futuur, ostutäht või muu. Välja täitmine on tingimuslik.

18) Ostu- või müügioptsoon [118]

Näidatakse, kas tegu on ostu- või müügioptsiooniga. P = Müügioptsoon (*Put-option*)
C = Ostuoptsoon (*Call-option*)

19) Täitmishind [119]

Optsooni või ostutähe täitmishind.

20) Hinnakordaja [120]

Väärtpaberite arv, mis võib olla ühe tehingu objektiks (*lot*).

21) Hind [121]

Ühe väärtpaberi hind, väljaarvatud tehingutasu, arvestatud intress või muud sarnased maksed.

22) Hinna esitus (valuuta tähis) [122]

Valuuta, milles väärtpaberi hind on väljendatud või protsent võlakirja puhul. ISO 4217 järgi valuuta kood või 'PCT'= Protsent

23) Kogus [123]

Tehingu objektiks olnud väärtpaberite arv, võlakirjade nimiväärtus või tuletisväärtpaberite arv.

24) Koguse esitus [124]

Koguse tunnusena näidatakse, kas kogus on väljendatud väärtpaberite arvuna, võlakirjade nimiväärtusena või tuletisväärtpaberite arvuna. F = Kogus, mis on esitatud väärtpaberite arvuna, B = Kogus, mis on esitatud võlakirjade nimiväärtusena, D = Kogus, mis on esitatud tuletistehingute arvuna

25) Vastaspoole nimi või nimetus [125]

Tehingu vastaspoolt täielik nimi suurtähtedega.

26) Vastaspoole tunnuse tüüp [126]

Väli “vastaspoole tunnuse tüüp” määrab koodide kaudu välja “vastaspoole tunnus” [127] tüübi. ISO 9362 – SWIFT/Bank Identifier Code, ISO 10382 – Market Identifier Code, Customer/Client

27) Vastaspoole tunnus [127]

ISO 9362 – SWIFT/Bank Identifier Code, ISO 10382 – Market Identifier Code, Customer/Client puhul, ISO 16372 – IBEI, rahvusvaheline äriregistri regegistreerimise kood (*International Business Entity Identifier* [128])

28) Kliendi tunnus [128]

Kui investeerimisühing teeb tehingu kliendi nimel või arvel (esindab tehingu tegemisel klienti), siis näidatakse kliendi tunnusena investeerimisühingu poolt sisemiselt kasutatavat tunnust. Kliendi tunnus koosneb investeerimisühingu BIC koodist ja sellele järgnevast investeerimisühingu sisest koodist 36 sümboli ulatuses. Kliendi tunnuse väli jääb tühjaks, kui klient on tehingu vastaspooleks või kui investeerimisühing teeb tehingu oma arvel ja klienti ei ole

29) Kauplemiskoha tunnuse tüüp [129]

Väli “kauplemiskoha tunnuse tüüp” määrab koodide kaudu “kauplemiskoha tunnuse” [130] tüübi.

30) Kauplemiskoha tunnus [130]

Reguleeritud turu või muu kauplemiskoha MIC või BIC või registrikood.

31) Tehingu viitenumber [131]

Unikaalne tehingu viitenumber, mille esitab teavitaja.

32) Tühistamise/muutmise tunnus [132]

Vastavalt tunnuse koodile määratakse ära, kas tegemist on uue, tühistava või muutva teavitusega.